

Oslo

Til Justis- og beredskapsdepartementet

Oslo, 02.12.2020

Høringssvar: Ny lov om erstatning fra staten til voldsutsatte

Nok. Oslo - Senter mot incest og seksuelle overgrep (tidl. SMISO Oslo / Støttesenter mot incest og seksuelle overgrep Oslo) viser til høring fra Justis- og beredskapsdepartementet og ønsker å komme med innspill vedrørende forslag om ny lov om erstatning fra staten til voldsutsatte. Vårt innspill er basert på erfaringer og kunnskap fra arbeidet vi gjør tett på mennesker som blir berørt av en mulig lovendring.

Nok. Oslo er et senter for mennesker som har blitt utsatt for incest og seksuelle overgrep i barndommen av en eller flere tillitspersoner, og for pårørende. Vi arbeider etter metoden "hjelp til selvhjelp" og vi jobber for å bekjempe incest ved å synliggjøre og motarbeide ethvert forhold i samfunnet som legitimerer, underbygger og opprettholder seksuelle overgrep mot barn.

Nok. Oslo er enig i at dagens ordning i forhold til «Voldsoffererstatning» ikke fungerer som den skal og vi er positive til at Justis- og beredskapsdepartementet ønsker å gjøre endringer. Vi ser at behandlingstid i forhold til voldsoffererstatning er veldig lang og at det ikke alltid er tydelig for den som har søkt om erstatning, hva som ligger til grunn for at søknaden eventuelt avslås. En del av løsningen kan være å ansette flere personer på Kontoret for voldsoffererstatning.

Vi ønsker også å understreke at alle mennesker som har vært utsatt for vold og seksuelle overgrep må få god nok informasjon om rettigheter om å søke om Voldsoffererstatning. Ansvar for dette bør ligge hos offentlige instanser, politiet, bistands-/advokater og i tillegg hos organisasjoner/stiftelser.

Som vi kan lese ut av høringsbrevet om ny lov om erstatning fra staten til voldsutsatte så legger departementet vekt på en effektiv og rask måte for å gjennomføre erstatningsprosessen. For Nok. Oslo er det veldig viktig at en rask erstatningsprosess ikke skal gå utover kvaliteten på arbeidet som blir gjort i forhold til selve saksbehandlingen. En raskere saksbehandlingsprosess må ikke gå ut over tilliten til systemet, men skal heller skape en økt trygghet at mennesker som har vært utsatt for vold- og seksuelle overgrep får en rettferdig prosess med mulighet for å få erstatning.

At statens utgifter holdes nede er vi enige i, men fokus bør ligge på at de(n) ansvarlige stilles til ansvar og viktig er at den som har vært utsatt av vold eller seksuelle overgrep opplever at den får en rettferdig og tillitsvekkende behandling, heller enn kostnadsbesparelser av erstatningsprosessen.

Vi støtter forslaget om at de som er tilkjent erstatning fra en skadevolder i en sak, skal få en henvendelse fra staten og at erstatningen automatisk blir utbetalt, uten at den utsatte selv må søke om erstatning.

Vi er svært kritiske til at Justis- og beredskapsdepartementet ønsker å sette krav til at personer som har vært utsatt for vold- og seksuelle overgrep i barndommen og har fått henlagt saken av påtalemyndigheten på grunn av bevisets stilling eller på grunn av strafferettslig foreldelse, må gå til sivil søksmål mot skadevolder og få en dom, for å få mulighet for å få erstatning. Dette vil innebære

Oslo

en stor psykisk påkjennelse og en stort økonomisk risiko for en person som ofte lider av seinskader og i mange tilfeller redusert arbeidskapasitet og påfølgende økonomiske begrensninger. Det er viktig å forstå at dette gjelder mennesker med traumer etter en barndom og oppvekst med vold og overgrep og som følge av dette ofte står uten familie eller et trygt nettverk.

Nok. Oslo er også sterkt kritiske til forslaget om søknadsfrist/foreldelse. Det kan ta mange år før et menneske som har vært utsatt for overgrep klarer å fortelle for første gang om vold og seksuelle overgrep i barndommen. Som vi kan lese i høringen så foreslår departementet en meldefrist på 3 måneder etter at en mindreårig har fylt 18 år. Mennesker som har vært utsatt for overgrep i barndommen skal etter vår mening ikke miste retten til å motta voldsoffererstatning fordi den utsatte ikke har fått informasjon om rettighetene i tide.

I gjennomsnittet tar det 17 år til et menneske for første gang forteller om å ha opplevd seksuelle overgrep. Mennesker som har vært utsatt av vold og overgrep i barndommen bærer dette med seg resten av livet. Det er av stor samfunnsmessig verdi at det offentlige fortsetter å jobbe med forebygging og å hjelpe og ivareta mennesker som har traumer og seinskader fra barndommen tilbake til samfunnet og få tilbake et verdig liv.

Vi opplever på Nok Oslo at for noen betyr det å motta voldsoffererstatning er veldig viktig oppreisning med stor symbolsk verdi. Den representerer en anerkjennelse fra samfunnet som bidrar til å gjenopprette sin egen verdighet.

Nok. Oslo mener at forslaget om ny lov om erstatning fra staten til voldsutsatte må gjennomgås på nytt med økt fokus på en rettferdig og grundig voldsoffererstatningsprosess.

Med vennlig hilsen,

Hilde Kapstad
Daglig leder
Nok. Oslo

Heidi Studer Andersson
Administrasjonssjef
Nok. Oslo